

ARALIK AYI
MECLİS TOPLANTISI
- 25.12.2019 -

**Sayın Başkan,
Değerli Meclis Üyeleri,
Antalya Ticaret Borsası Yönetim Kurulu ve kendi adıma,
Hepinizi sevgi ve saygıyla selamlıyorum.
Aralık Ayı Meclis Toplantımıza hoş geldiniz.**

Değerli Üyeler,

Geçen yılın son meclis toplantımızda sizlerle 2019 yılı için beklentilerimizi paylaşmıştım. Bugün ise beklentilerimizin gerçekleşmeleriyle ilgili dikkat çekici olanları sizlerle paylaşacağım. Konuşmamın ikinci bölümünde ise ülkemiz, kentimiz, sektörümüz ve Borsamızla ilgili bir değerlendirmede bulunacağım.

Değerli Arkadaşlar,

Hatırlayacağımız gibi yılbaşında yüzde 21'in üzerinde bir tüketici enflasyonu karşı karşıyaydık. Bunun baş sorumlusunun ise tarım ve gıda ürünleri olduğu savı hakimdi. Üstelik bu ithamlarla öteden beri karşı karşıya bulunuyorduk. TÜİK rakamlarını uzun dönemli analize tabi tutarak bu savın doğru olmadığını da defalarca kez açıkladık. Tarımsal üretimin ve ticaretin nadir dönemler hariç enflasyonu körükleyen değil, törpüleyen bir sektör olduğunu nesnel bulgulara dayalı olarak yine defalarca kez dile getirdik. Bu tespitlerimiz bir kez daha doğrulandı. Nitekim yüzde 50 civarında düşen genel tüketici enflasyonuna karşılık tarım ve gıda ürünlerinin tüketici enflasyonu bu orandan çok daha fazla düşmüştür. Buna karşın tarım ürünleri üretici enflasyonu ise sadece yüzde 25 kadar düşebilmiştir. Yani yıl boyunca söylediğimiz gibi tarımsal üretim ve ticaretiyle uğraşan bizler, 2019 yılı boyunca üzerimizde ciddi bir maliyet enflasyonu yükünü taşıdık. Bu yükün altından kalkabilmek için de tarımsal kredilere olan talebimizi kaçınılmaz olarak ülkemiz ortalamasının iki kat üzerinde artırdık. Üstelik bu artış yüzde 35 civarında seyreden ticari kredi maliyetlerine rağmen yaşanmıştır. Maliyetlerimiz içinde bizleri en fazla etkileyen kalem ise elektrik olmuştur. Yıl boyunca elektrige yapılan zamlar hepimizi ciddi boyutlarda zorlamış ve zorlamaya devam etmektedir.

Değerli Arkadaşlar,

Bildiğiniz gibi ekonomik büyümemizin temel itici gücü uzun yıllardır hem tüketiciler hem de iş dünyası için kredi büyümesi olmuştur. Ancak 2019 yılında başta iş dünyası olmak üzere kredi talebinde ciddi düşüşler yaşanmıştır. Bu düşüş, geçen yıl bu dönemdeki 2019 yılı beklentimizin de üzerindedir. Örneğin; kentimizde kullanılan ticari krediler, ülke ortalamasının 5 kat üzerinde bir düşüşe konu olmuştur. Kredi talebimizdeki bu düşüşe rağmen insanlarımız ödeme yükümlülüklerini, kent karakteristiğimize uygun olarak ülke ortalamasının çok üzerinde bir oranda yerine getirmişlerdir.

- 2019 yılı boyunca protestolu senet tutarında Türkiye’de yüzde 21 artış yaşanırken kentimizde geçen yıla göre hiçbir artış yaşanmamıştır.
- Karşılıksız çek tutarında da kentimiz iş dünyası, ülkemizdeki yüzde 12,6’lık artışa karşılık yine geçen yıla göre kayda değer bir artış yaşamamıştır.

Buradan belirtmek isterim ki Antalya iş dünyasının temel özelliklerinden olan borcuna sadakat konusu bir kez daha doğrulanmıştır. Ayrıca zamanında ödenen çek tutarında da ülkemizde yüzde 3 düşüş görülürken Antalya’da yüzde 20 artış yaşanmıştır. Kentimiz 2019 yılında genel ve tarımsal dış ticarete de iyi bir performans göstermiştir.

Değerli Meclis Üyeleri,

Eksiğiyle fazlasıyla bir yılı daha geride bırakıyoruz. 2019 yılında kentimiz ekonomik performansı ülkemiz ortalamasının üzerinde seyretmiştir. Döviz kuru temelli dalgalanmaları yaşadığımız dönemlerde ve devamında Antalya, turizm sektörü ve net ihracatçı olma özellikleri dolayısıyla Türkiye ortalamasının üzerinde büyüme göstermektedir. Bildiğiniz gibi tarım sektörü ekonomimizin zor zamanlarında kurtarıcı rolü oynar. Örneklerini geçmiş dönemlerden de bildiğimiz bu rolü tarım sektörümüz bu yılda başarıyla üstlenilmiştir. Özetle sektörümüz, ekonominin büyümesine olumlu katkıda bulunmuştur.

Değerli Arkadaşlar,

2020 yılı ön tahminlerini toplu bir değerlendirmeye tabi tuttuğumuzda görüyoruz ki yılın ilk yarısında 2019 yılından daha zorlu bir dönem bizleri beklemektedir. Özellikle ekonomi yönetimin enflasyon beklentileri ciddi bir düşüşü işaret etmemektedir. Buna rağmen bizim dileklerimiz arasında da yer alan faiz düşüşü eğilimi devam ederse dövizde ciddi bir dalgalanma riski bizleri beklemektedir. Enflasyonla eş güdümlü olmayan faiz düşüşleri her zaman döviz üzerinde ciddi baskı yaratmıştır. Bunun sonucunda da tekrar faiz artışları gündeme gelmiştir. Bu türden bir sarmala girmemek için faiz düşüşünü enflasyonla eşgüdümlü gerçekleştirmeliyiz. Diğer taraftan ekonomik büyümede lokomotifimiz, tüketim değil üretim ve ihracat olmalıdır.

Değerli Arkadaşlar,

2019 yılında tarım özelinde ülkemizde yaşananlar, kentimizdeki önemli olaylar ve Borsamızın öne çıkan bazı faaliyetler ise şunlar olmuştur.

Ülkemizde öne çıkan konular;

- Tarımın hiç olmadığı kadar konuşulduğu ve vaatlere konu olduğu bir yerel seçim dönemine şahit olduk. Verilen sözleri de unutmadık. Takipçisi olacağız.
- Ekonomik paketlerle ve proje açıklamalarıyla dolu bir yıl geçirdik.
- 15 yıl aradan sonra 3.Tarım Şurası toplandı. Sonuçları her ne kadar bir öncekinin benzeri niteliğinde olsa da bizler umudumuzu korumaya ve sektörümüzün gelişimi için eylem planlarını merakla beklemeye devam ediyoruz.

- İnsanımıza yerinde iş ve aş sunamadık. Hal böyle olunca kırdan kentlere olan göçü engelleyemedik. Kırsalda kimse kalmayınca tarımda çalışacak işçi de bulamadık.
- Soğan, sarımsak ve domates fiyatları nedeniyle tarım sektörünü yerden yer vurduk. Ancak 1 kilogram domates fiyatına 1 adet kavanoz kapağı alındığına da şahit olduk.
- Domateste karşılaştığımız tuta sorununa bu senede çare bulamadık.
- Ülkemiz genelinde 5.500 hektar civarında ormanımızı yangınlarda heba ettik. Ciğerlerimiz yandı.
- 11 milyon fidanı toprakla buluşturmanın sevincini yaşadık.

Kentimizde öne çıkan konular;

- Kentimizdeki fayton sorununu çözdük.
- Tabela ve hava kirliliğine, tarım topraklarımızın yok olmasına ve trafik gibi sorunlarımıza ise halen çözüm bulamadık.
- Sporda son zamanlarda aldığı sonuçlarla Antalyaspor futbol kulübümüz biraz canımızı sıkırsa da genel itibariyle geçen sezonu iyi tamamladık. Kırkpınar'a Antalya damgası vurmaya devam ettik.
- Altın Portakal, YÖREX, tarım fuarı ve festivallerle yalnızca kentimize değil ülkemize de hizmet ettik. Ödüller verdik ve ödüller aldık.
- Kişi başına gelirden 650 doların üzerine çıkamadık. Gelen yolcu sayısında rekorlar kurduk.

Borsamızda öne çıkan faaliyetler;

- 2019 yılına Kumluca, Finike, Serik, Aksu ve Muratpaşa ilçelerimizde görülen hortum felaketi sonrası yaşadığımız zararlarla başladık. Zararın hafifletilmesi için afet raporu hazırladık ve ilgili mercilerle paylaştık.
- “Kent Buluşmaları”nda konuk ettiğimiz Antalya Valimiz Sayın Münir KARALOĞLU ile tarımsal üretim ve ticareti konuştuk. Sorunlarımızı ve çözüm önerilerimizi paylaştık.
- Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği, Türkiye Bankalar Birliği ve Antalya Ticaret ve Sanayi Odası işbirliğinde Reel Sektör ile Finans Sektörü Diyalog Güçlendirme Toplantısı'nı düzenledik. Toplantıda üyelerimizin finansmana erişiminde yaşadığı sorunları paylaştık.
- Üyelerimizle birlikte 9. Olivtech Zeytin ve Zeytinyağı Fuarı'na katıldık.
- Tıbbi ve aromatik bitkiler, hububat, süt kooperatifleri ve zeytinyağı konulu sektörel analiz toplantıları düzenledik. Toplantı sonuçlarını ilgilileri ile paylaştık.
- Ticaret Bakanı Ruhsar PEKCAN'a iş dünyasının yaşadığı sorun ve çözüm önerilerini içeren 11 maddelik “Tarımsal Ticaret ve Ekonomi Raporunu” sunduk.
- Borsamızda ağırladığımız ulusal ve uluslararası heyetlere Antalya'mızın potansiyeli hakkında bilgi verirken kentimizde yatırım yapmaya davet ettik.
- Üyelerimize kaliteli hizmet sunma anlayışı ile TSE ISO-10002 Müşteri Memnuniyeti Yönetim Sistemi belgesini Akdeniz Bölgesi'nde almaya hak kazanan ilk borsa olduk.

- TOBB 75'inci Genel Kurulu'nda açtığımız Antalya standında ilimiz yöresel ürünlerini tanıttık.
- 123 projenin yarıştığı TOBB - Oda ve Borsa Proje Yarışması'nda YÖREX Projemiz ile jüri özel ödülüne layık görüldük.
- Eğitim yardımlarımızın yanında Antalya Ticaret Borsası Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi'ne endüstri 4.0 robotik kodlama sınıfını kazandırdık.
- Tarıma özgü sosyal güvenlik sistemi talebini içeren raporumuzu Aile Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı Zehra Zümrüt SELÇUK'a sunduk.
- Türkiye Ürün İhtisas Borsası A.Ş.'ye ortak ortaklığımızla birlikte TÜRİB acentesi olduk.
- Borsamız tarafından coğrafi işaret ile tescil ettirilen Antalya Tavşan Yüreği Zeytini ile Korkuteli Karyağdı Armudu'na yönelik Ar-Ge faaliyetlerinde bulunduk.
- Birleştirilmiş Meslek Komiteleri Toplantısı'nda Borsamızın eski başkanlarını ağırladık.
- 2.Uluslararası Coğrafi İşaretli Ürünler Zirvesi'nde açtığımız Antalya standında, coğrafi işaretli yöresel ürünlerimizin tanıtımını gerçekleştirdik.
- 3.Tarım ve Orman Şurası'na yerel ve ulusal düzeyde katkı verdik. Görüşlerimizi paylaştık.
- Başkanlığını yürüttüğümüz Antalya Tarım Konseyi ile "Yerel Yönetimler ve Tarım Toplantısı"nda Antalya Büyükşehir Belediyesi Başkanı Sayın Muhittin BÖCEK'i ve konsey üyelerini ağırladık.
- Yöresel ürünlerin milli ekonomiye kazandırılmasında ve coğrafi işaretlerin yaygınlaşmasında bir sinerji yaratan YÖREX'i bu yıl onuncu kez düzenledik. Açılışını Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı Sayın Mustafa VARANK ve Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Başkanı Sayın Rifat HİSARCIKLIOĞLU'nun katılımıyla yaptığımız YÖREX'te bu yıl 81 ilden 657 katılımcı yer aldı. Fuarımızda 212 ikili görüşme gerçekleşirken 276.288 kişi ziyaret etti.
- Uluslararası tarım gazetecilerine Antalya tarımını ve ekonomisini anlattık.
- Diyarbakır'da düzenlenen 2. Gurme Lezzet Fuarı'na katıldık.
- 22. Türkçe Konuşan Girişimciler Programı kapsamında 20 farklı ülkeden 50'nin üzerinde girişimciyi Borsamızda konuk ettik. Düzenlediğimiz ikili görüşmelerle işbirliği fırsatlarını değerlendirdik.
- Kentimize ait zeytin çeşidi ve tiplerinden elde edilen yağların kalitesinin tespit edilmesine yönelik 2 yıl sürecek bir Ar-Ge projesine başladık. Projemizin ilk yılını başarıyla tamamladık.
- Muz üretimindeki artışa dikkat çektik. Muzun geçmişte tecrübe ettiğimiz nar örneğine benzeyen bir yolda ilerlediğini ısrarla dile getirdik. Uyarı görevimizi yerine getirdik.
- Yazılı ve görsel medyada; tarımsal üretim, ticaret, istihdam ve sosyal güvenlik gibi konularda sorunlar, beklentiler ve çözüm önerilerimizi dile getirdik. Taleplerimizi yineledik.

Çalışmalarımıza ekibimizle ve sizlerin desteğiyle 2020 yılında da hız kesmeden devam edeceğiz.

Değerli Meclis Üyeleri,

Borsamız geçmiş yıllarda olduğu gibi Türkiye ortalamasının üzerinde bir büyüme performansı göstermeye devam etmiştir. 2019 yılında bütçemiz cari olarak yüzde 24 artışla 4,7 milyon TL'ye, işlem hacmimiz ise yüzde 20 artışla 3 Milyar TL'ye yükselmiştir. Denk bütçe esasına göre hazırladığımız 2020 yılı bütçemizde de yüzde 20 büyüme öngörmüş bulunmaktayız. Bütçemizin üyelerimize ve sektörümüze hayırlı olmasını diliyorum.

Sözlerimi burada tamamlarken vazounuzdan çiçeğin, kalbinizden sevginin eksik olmadığı sağlıklı, mutlu ve huzurlu bir yıl geçirmenizi diliyorum.

Saygılarımla,

ALİ ÇANDIR
Yönetim Kurulu Başkanı

